

KIRKONKYLÄT PALVELUKESKUKSINA

Kuopion kirkonkylät mukaan hankkeeseen?

Haku käynnissä 1.11. - 12.12.2017

Selvityshanke: Maakunta näkyvissä

1.3. - 31.8.

- ▶ Rahoittajana Pohjois-Savon liitto, hallinnoija Mansikka ry
- ▶ Kerättiin tietoa kuntien asukasosallisuuden toimintamalleista: tilaisuuksia 14 kunnassa (niistä ideoita), kyselyyn vastasi 16 kuntaa
- ▶ Yleisimmät osallisuuden toimintamallit: kuulemis- ja keskustelutilaisuudet, asukaspalautteet ja -kyselyt (15 kunnassa)
- ▶ Useassa kunnassa kaivattiin tietoa uusista toimintamalleista sekä ideoita viestintään sekä niihin resursseja
- ▶ Johtopäätökset:

1) tiedon ja koulutuksen tarve 2) resurssivaje 3) terminologia vierasta ja monimerkityksellistä 4) ymmärrysvaje (osallisuuden merkitys) 5) kysymys on asenteista ja vallasta (osallisuus on uhka) 6) kehittämistä tarvitaan kuntaorganisaatioissa ja asukkaiden parissa, jotta osallisuus ja vaikuttaminen onnistuvat maakuntatasolla

Kirkonkylät palvelukeskuksina

1.10.2017 - 30.11.2019

- ▶ Hallinnoija: Mansikka ry, rahoittajat ELY/maaseuturahasto + Pohjois-Savon liitto
- ▶ Hankkeessa kaksi työntekijää
- ▶ Toimenpiteet:
 1. Kehitetään eri sektoreiden välistä kumppanuutta: tila-, palvelu- ja budjettikumppanuus (tyhjät tilat, uudenlaiset palveluratkaisut, digipalvelut, kirkonkylien imago ja elinvoima, budjettikumppanuuksien hyödyntäminen) → **valitaan 5 - 8 pilottikuntaa tai -kohdetta (kriteerit) - kehittäminen prosessina**
 2. Kehitetään asukasosallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien uudenlaisia toimintamalleja pilottikunnissa - välitetään tietoa hyvistä käytännöistä maakunnan muihin kuntiin

Tavoitteet

- ▶ Tyhjiä ja vajaakäyttöisiä tiloja hyötykäyttöön
- ▶ Kumppanuuksia kehittämällä uudenlaisia palvelutuotannon muotoja, olemassa oleva palvelutarjonta kehittyy
- ▶ Säilyttää ja kehittää kirkonkylien elinvoimaisuutta, vastata sote- ja maakuntauudistuksen haasteisiin maaseudulla
- ▶ Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden vahvistuminen ovat merkittäviä elinvoiman osatekijöitä
- ▶ Asukkaiden yhteisen tahtotilan syntyminen elinympäristön ja uusyhteisöllisyyden kehittämiseen
- ▶ Asenteiden muokkaaminen myönteisemmäksi asukasosallisuuteen ja muutoksiin

Budjettikumppanuus? Osallistuva budjetointi?

- ▶ **Budjettikumppanuus organisaatioiden kanssa:** yritykset, valtio, muut omistajatahot, investorit...
- ▶ **Osallistuva budjetointi ja asukkaat/järjestöt (+ yritykset, muut yhteisöt)**
- ▶ **Budjettikumppanuus hankerahoituksissa**
- ▶ **Osallistuva budjetointi:**
- ▶ **Viisi syytä hyödyntää:** 1) määrärahojen kohdentaminen - mihin eurot käytetään? 2) tulojen ja resurssien kartoitus - rahat eivät riitä, mistä lisää pelimerkkejä? 3) yhteissuunnittelu - mitä tarvitaan, mihin rahat kannattaa käyttää? 4) säästökohteiden valinta - rahaa on entistä vähemmän, mihin se käytetään? mistä luovutaan? 5) yhteistyötä edellyttävien haasteiden ratkaisu - ongelma, joka ei ratkea kapeasti ajatellen ja toimien
- ▶ **Neljä tapaa toteuttaa:** 1) Tehtävä, toimiala tai teema 2) Alue tai kaupunginosa 3) Hanke - kertaluonteisuus 4) Prosenttiosuus budjetista - jatkuvuus

Syksyn toimenpiteet

- ▶ Kriteerit pilottikohteille rahoittajien kanssa - pilottikohteiden haku - miten Kuopion maaseutualueet mukaan?
- ▶ Toisen työntekijän rekrytointi
- ▶ Yhteistyöverkoston kanssa keskustelut jatkosta: kehittäjäkumppanit, kuntien kumppanit, koulutusorganisaatiot... - resurssien hyödyntäminen
- ▶ Keskeiset kumppanit: maakunnalliset hankkeet (mm. eMaaseutu, HytePos), maakuntaliitto (uudistustyö, asiointipisteet,digi), SAKKE- järjestöyhteistyön kehittämishanke, Kuntaliitto (AKE-projekti, VM + OM), ELY-keskus, Leader-ryhmät, yritykset/yrittäjäyhdistykset, maakunnalliset järjestöt, joilla jo palvelutuotantoa maaseutukunnissa...
- ▶ Tiedottaminen
- ▶ Koulutukset Kuopion maaseutualueilla

Pilottikohteiden valinta - haku 12.12. saakka

- ▶ Tilat, palveluaukot, palvelutarpeet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus: kunta, valtio, seurakunta, yritykset, järjestöt
- ▶ Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä asukkaiden osallisuus: indikaattorit, virkistys- ja harrastustoiminta, tukipalvelut jne.
- ▶ Kunnan rooli ja sitoutuminen:
 - Ei tarvita omarahoitusta
 - Henkilöresursseja, kokoontumistiloja, muita resursseja
 - Koordinointia
 - Tiedottamista henkilöstölle, päättäjille, sidosryhmille
 - Kaupunginhallituksen ja/tai valtuuston päätös

Yhteystiedot

Seija Korhonen

Mansikka ry

seija.korhonen@mansikkary.fi

Puh. 050 5678 728

www.mansikkary.fi